

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 66 (3512) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Szovjetorosz repülőgépek hatoltak be tegnap este az ország légiterébe

London ellen újabb nagy légitámadást intéztek a németek — Indiai földön harcolnak már a japán és az indiai nemzeti csapatok
Irország ellen újabb rendszabályokat terveznek Washingtonban

A MTI jelenti: Március 21-én este egyes szovjetorosz repülőgépek átlépték az ország keleti határát, majd a keleti és déli részeken átrepülve hagyták el a magyar légteret. A visszarepülés csaknem ugyanazon a vonalon bonyolódott le. Bombázás nem történt. Az átrepülés zavarójellegű volt.

Amsterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonban a szerdára virradó éjszaka, mint a brit hírszolgálat jelenti, légiriadó volt.

Berlinből jelentik: (MTI) Mint az Interinf értesül, nehéz német harcirepülőgépek a szerdára virradó éjszaka erősebb kötelékekben újabb nagy támadást hajtottak végre London ellen. Az eső hullám félcsoportja éjjel után egy óra tájban nyitotta meg a támadást. A repülőgépek nehéz robbanóbombákat és nagymennyiségű gyújtóbombát dobtak le.

Elmozdították Patton altábornagyot, a 7-ik amerikai hadsereg parancsnokát

Berlin. (MTI.) Az Interinf értesülése szerint a szerdára virradó éjszaka első felében német harcirepülőgépek kötelékei az anziói hídfő vidékén támadásokat intéztek az ottani célpontok ellen. Kedden este 20 és 21 óra között nagyszámú harcirepülőgép végzett hadműveleteket Anzió kikötője és a hajógyár között.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Március 20-án a kora esti órákban két ellenséges romboló közeledett az Adria partján fekvő San Giorgio kikötőhöz és tűz alá akarta venni a kikötőt. A német partitűztek azonban már a hajók közeledésekor oly hatáson tüzet zúdítottak rájuk, hogy egyik romboló súlyos találat után kigyulladt. Később mindkét támadó romboló kelet felé eltávozott.

Bizalmat szavazott a kormánynak a török néppárt

Isztabulból jelentik: (B. T.) A Tanin című lap szerint Tito kitsérletet akar tenni, hogy tulajdonába vehesse a jelenleg Törökországban levő jugszláv aranyat.

Ankarából jelentik: (MTI) A Török Távirati Iroda jelenti, hogy a török néppárt értekezletén hosszabb vita folyt a viszályokról és az árdrágulásról. Szaradzoglu miniszterelnök felvetette a bizalmi kérdést. A párt 251 szavazattal 57 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

Amsterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelenti a „szövetségesek olaszországi előretolt főhadiszállásáról”: Mint hivatalosan közli, Patton altábornagyot, a 7-ik amerikai hadsereg parancsnokát elmozdították. Utódává Patch vezérőrnagyot nevezték ki, aki korábban másutt volt parancsnok. Patton nevét sokat emlegették egy öszetűzéssel kapcsolatban, amely a múlt évben történt. Egyik szicíliai kórházban ugyanis egy katonát arculütött, egy másikkal meg fenyegető hangon beszélt. Később Eisenhower közölte, hogy Patton megrovásban részesült. A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint az amerikai hadügyminisztérium közölte, hogy Patton altábornagyot egy másik hadsereg parancsnokságával bízzák meg.

jelentése szerint az amerikai hadügyminiszter, a hadügyi államtitkár, a haditengerészeti miniszter és államtitkár, valamint a legmagasabbrangú tengeresernagyok és tábornokok kedden előre be nem jelentett értekezletre ültek össze Hull külügyminiszterrel. Beszél-

Bizonvtalan időre elnapolták a képviselőház üléseit

A Budapesti Értesítő jelenti: A képviselőház március 22-én, szerdán 12 órára összehívott ülését Tasnády Nagy András, a képviselőház el-

veit még az értekezleten Morgenthau pénzügyminiszter és Norman Dawies, az amerikai Vöröskereszt elnöke is. Az

Tozso miniszterelnök: A japán birodalom döntő harc előtt áll

Tokió. (MTI.) A NTL jelenti: Tozso miniszterelnök szerdán a képviselőházban röviden foglalkozott a belső és a külső helyzettel.

— Meg kell állapítanom, — mondotta, — hogy a háborus helyzet az elmúlt hat hét folyamán igen komolyra fordult. A Csendes tengeren az ellenség nagy erővel támadásokat hajtott végre a Marshall és a Marianne szigetek ellen. Bár a japánoknak sikerült az ellenséget visszaverni a legelső arcvonalról, természetesen, hogy az ellenség továbbra is igyekszik fölényben lévő hadianyagával sikereket kicsikarni. A japán birodalom tehát döntő harc előtt áll, amelyetől függ a nemzet sorsa. Már nincs többé különbség az első arcvonal és a hazai arcvonal között, de ez az egység egyttal a jövő győzelmének záloga.

Azután röviden foglalkozott a legutóbbi hetekben tett háborus intézke-

értekezlettel kapcsolatban hírek terjedtek el Irország ellen tervezett újabb rendszabályokról.

Lisszabon. (MTI.) Az angol híroda szerint Willkie megcáfolta azokat a jelentéseket, amelyek szerint egyetért Roosevelt külpolitikájával.

— Nincs még egy ember a közelben, aki annyiszor került volna ellentétbe Roosevelttel, mint én, — mondotta Willkie. — Teljesen helytelenül politikáját Vichyvel, Darlannal és az olaszországi fasisztákkal szemben. Nem tudom mi a külpolitikájának célja. Ha bizonyos nemzetközi együttműködést gondol megvalósítani a béke megőrzésére, akkor felfogása megegyezik az enyémel.

désekkel, amelyek arra irányultak, hogy össze fogják a nemzet erejét a teljes háborúra. Különös örömmel állapította meg, hogy nagy hatást értek el az ország teljes mozgósításával. Mindenekelőtt napról-napra erősödik Japán légerője.

— Németországnak — folytatta a japán miniszterelnök — eddig sikerült minden nehézséget leküzdenie. Németország ma nagy erővel rugalmas és sikeres harcot folytat az angolszások ellen. Japán továbbra is teljes sikert kíván szövetségesének.

Végül méltatta az egyes kisázsiai nemzetek teljesítményeit. E nemzetek szoros és sikeres együttműködése — úgy mond — a legjobb biztosíték arra, hogy az angoloknak és amerikaiaknak nem fog még egyszer sikerülni a behatolás Keletáziába.

Azonnal az ideiglenes indiai kormány igazgatása alá kerülnek a felszabaduló területek

Tokió. (MTI.) A NTL jelenti: A külföldi sajtó szerdai értekezletén a kormány szóvivője kijelentette, hogy Japán és a nemzeti indiai erők Taungzon vidékén átlépték a burma-indiai határt és jelenleg indiai földön harcolnak. Ez a tény különösen az indiai függetlenségi mozgalom szempontjából történelmi jelentőségű, a jövőre pedig nagy reményekre jogosít. Ujra hangsúlyozta, hogy Japán az indusoknak az ország függetlenségéért vívott harcukban minden lehető segítséget megad.

Tokio. (MTI.) A NTL jelenti: Tozso

miniszterelnök hivatalos nyilatkozatában megállapítja, hogy

az indiai területek, amelyeket a mostani hadműveletekben a nemzeti indiai és a japán haderő foglal el, azonnal az ideiglenes indiai kormány igazgatása alá kerülnek.

Az indiai nemzeti hadsereg, Bosenak, Szabad-India ideiglenes vezérének parancsnoksága alatt, a japán harcierőkkel együttműködve megkezdte a rég várt benyomulást az indiai hazába. Japán célja, hogy az ellenséges befolyást megszüntesse Indiában és hogy Indiát az indiai nép hazájává tegye.

— Nem gondolhatjuk — folytatta — hogy a felszabadítás útja könnyű lesz, de biztosan remélem, hogy India népe és hadserege minden módon közreműködik és minden nehézséget legyőz, hogy a győzelem felé vezető útját folytassa.

Végül hangsúlyozta Tozso Japán szilárd elhatározását, hogy megadja a legteljesebb támogatást Indiának.

nőke 12 óra után 5 perccel nyitotta meg. Az elnök javasolta a Ház üléseit bizonvtalan időre való elnapolását és az ülést ezzel be is rekesztette.

Jóváhagyta a kisgyűlés a város útburkolási tervezetét

Nagyvárad, március 22. A városi törvényhatósági bizottság ma délelőtt 11 órai kezdettel, Hlatky Endre főispán elnöklété alatt kisgyűlést tartott, amelynek tárgysorozaton önálló kisgyűlési és közgyűlést előkészítő ügyek szerepeltek.

A kisgyűlés minden tárgysorozati pontra nézve jóváhagyta a polgármesteri előterjesztést.

Az alsódorogi közút burkolási munkálataira Bielik és Társa vállalkozókkal köt szerződést a város. A Széchenyi vendéglőt további egy évre a jelenlegi bérletnek adja bérbe. Emelik a város ingó- és ingatlan vagyonának biztosítási értékét. A Szent László tudósintézet kérelmére a város által beutalt szegény betegek ápolási díját 6 pengő 40 fillérről 8 pengő 20 fillérré emelik. A Szaniszló-utcából tervezett mellékutca létesítése céljából kisajátítják a Leokuca örökösök tulajdonát képező ingatlan. A Kossuth Lajos utcai nyilvános óvóhely építését 18.185 pengő költséggel vállalatba adják. A városi villamosmű 130 darab áramórát szerez be 36 ezer pengőért. A városi villamos éjszakai járatainak viteldíját 38 fillérről 40 fillérré emelik fel, ezenkívül megszüntetik a kétszeri átszálló és a nagypiaci jegyeket.

A közgyűlést előkészítő ügyek során a polgármester javaslatot tett Kossuth Lajos emlékének méltó megőrzésére a nagy államférfi halálának 50 éves fordulójára alkalomból. Felújítják a Kossuth Lajos-szobor-alapot, hogy a háború befejezése után az évtizedek óta tervezett nagyváradi Kossuth-szobor megvalósítható legyen.

Határozott a kisgyűlés a pénztárvizsgáló bizottság és az adófelosztásműhely megalakítására, illetve újabb megalakítása tárgyában.

A város, mint ismeretes, 5000 sertést vesz át a kolozsvári törvényhatóságtól, amely 20 ezer sertést kötött le, de a közellátási minisztérium csak 11 ezer sertést engedélyezett számára. A főlegből Nagyváradnak jutott 5000 sertés átvételére felhasználják a Hangyávi kötet, de időközben megsemmisített bérhizlalási szerződés céljára igénybevett 1.200.000 pengő folyószámlaköl-

tséget e ezt upabb 300.000 pengő hitelettel egészítik ki, amihez még 6 és fél százalékos költség fedezetének biztosítása járul.

A város áttevéri a színházi műszaki állásokat, hogy a műszaki alkalmazottak fizetése a korszerű készülékek kezelésével kapcsolatos nagyobb felelősségre való tekintettel nagyobb illetményekben részesülhessenek.

Dr. Prodán Tivadar és dr. Farkas István árvaszéki ülnökök, valamint Györke I. közgyám különmunkaátalányban részesülnek. Özv. Lázár Lajosné hadiözvegy, volt városi alkalmazott neje számára havi 70 pengő kegydíjat szavazott meg a kisgyűlés.

A Horthy István telepi iskola építésével kapcsolatban nagyobb vita keletkezett a kisgyűlésen. Pintér István mérnök javasolta, hogy a kérdéses iskolát ne fejezze be most a város, mert a mai anyaghiány miatt szerinte ugyanis lehet ezt az építményt kellőképpen megvalósítani, hanem ideiglenesen korszerű barakkiskolát létesítsen a telepén. Ezek a könnyen összeállítható és bármikor szétszedhető barakkok ugyanis másutt igen jól beváltak.

Szabó Károly ezzel szemben azt javasolta, hogy az iskola felépítése helyett a környéken vásároljon a város egy nagyobb, erre a célra alkalmas házat. A polgármester válaszában nem zárkózott el a barakkiskola építésének gondolatától, de az a kérdést, szerinte még tanulmány tárgyává kell tenni. A házvásárlás azonban elvileg is, gyakorlatilag is kivihetetlen. A kisgyűlés ezek után magáévá tette a polgármesteri előterjesztést az iskola építésének folytatására vonatkozólag, noha a Horthy István-telepi iskola felépítésének költségei a tavaly készített költségvetésben előirányzott összegek háromszorosára emelkednek. A polgármester kijelentette ezzel kapcsolatban, hogy a jövőben nem tesz javaslatot semmiféle építkezésre, mert az építési költségek oly nagymértékben növekedtek és előreláthatólag növekednek még, hogy azt a város nem bírja el.

A Horthy István honvéd repülőalap két alapítványi helyére nincs nagyváradi pályázó. E helyeket Répász János

nagylétei születésű debreceni lakosul és Kolnay Kázmér szalmári lakosul töltik be.

Az Erzsébet-ligeti sportpálya új felújításának és öltözőjének építése céljából a városra eső összeg 170 ezer pengőt tesz ki, aminek költsön útján való biztosítását elhatározta a kisgyűlés.

Hozzájárult a kisgyűlés a város útburkolási tervezetéhez, amelyet a városrendezési bizottság ülésével kapcsolatban részletesen ismertettek. Pintér István mérnök a Köröskővel való burkolás elleg emelt kifogást. Ehelyett a Pázmány Péter és a Pataky Tibor utcára nézve vízzel kötött makadámot javasolt. Tóth Sándor mérnök azonban kifejtette, hogy a makadám út építése négyszer akkora költséget jelent, mint a Köröskő burkolat, bár az előbbi tényleg összehasonlíthatatlanul tartósabb. Szabó Károly is a Köröskő mellett foglalt állást, amely szerinte elég tartós, csak az építést kell megfelelően ellenőrizni. Dr. Schiffer, Béla hozzászólása után azzal fogadta el a kisgyűlés a polgármesteri előterjesztést, hogy a lehetőség szerint legalább a Pataky Tibor utcánál figyelembe veszik a makadámval való útépitésre vonatkozó javaslatot.

A kisgyűlés ezután jóváhagyta a Sportstadion részére szükséges területek kisajátítására vonatkozó előterjesz-

test. A város ugyanis több mint 10 holdnyi terület tulajdonosával már megegyezést létesített, de kilenc tulajdonos nem volt hajlandó megegyezni. Ezekkel ezekben megindul a kisajátítási eljárás.

Hasonlóképpen kisajátítás alá esik 15 telek, amelyek a Körös mentén, a 4-es számú utnál tervezett kertek kialakítására szükségesek.

Végül a Rimanczy szálloda és fürdő házikézelésében való megtartásának kérdésében határozott a kisgyűlés.

Légtalmi közlemények

Felhívjuk a ház (házcsoport) légo. parancsnokait, hogy a m. kir. Országos Légtalmi Intézet „Gyújtóbombák oltása homokkal” című ingyenes kiadványának átvételére végezzék a Légtalmi Liga helyiségében (Mezey Mihály-u. 2.) a délelőtti órákban (9—14) jelentkezésnek.

Légtalmi Liga Nagyvárad Csoportja.

Közgyűlést tart a Méhészeti Egyesület

(Nagyvárad.) A Biharmegyei Méhészeti Egyesület április hó 2-án, délelőtt 10 órakor, a Nemzeti Munkaközpont dísztermében tartja évi rendes közgyűlést.

Felmentették a széplaki vizimalom tulajdonosát a gondatlanságból okozott emberölés vádjától

Nagyvárad, márc. 22. 1942 januárjában nagy jégzajlás indult a Berettyón. Magyar Lajos, a széplaki vizimalom alkalmazottja, amikor a hatalmas jégtáblák torlódását látta, a veszéllyel nem törődve, kiment a zsilipes gát előtti pallóra és törni kezdte a jéget, hogy a jégtáblák útját a zsiliptől eltérítse. Ahogy azonban a jégpáncélt megtörte, alatta hatalmas erővel megindult a víz áradása, mely azután a jégtáblák egymásra torlódását még nagyobb mértékben előmozdította. Ennek következménye az lett, hogy a hatalmas jégtáblák a zsilip középső tartógerendáját kitérték, a kitért gerenda a felő szüvegerendát a helyéből kiemelte, az pedig Magyar Jánost a fején találta. Magyar az ütés következtében elszédült beleesett a vízbe s az ár magával sodorta. Holttestét sokáig hiába kutatták, majd csak májusban találták meg.

Gondatlanságból okozott emberölés címén vádat emelt a kir. ügyészség a malom tulajdonosa, Hengye Miklós ellen. A vád alapjául az szolgált, hogy Hengye Miklós korábban a vizimalom elsodort rőzsegátját a törvény tilalma ellenére rőzseből újraépíttette s hogy nem idejében jelezte ezt hanem akkor, amikor a jégzajlás már nagy erővel megindult.

Hengye a tárgyalás során azzal védekezett, hogy ő a malom vezetését fiára, Hengye Jánosra bízta, aki Németországban képesített nyert szakember. Egyébként pedig amikor a rőzsegátat a víz elsodorta, ő engedélyt kért a törvény előírása szerinti betongát építésére, de az engedélyt még nem kapta meg. Az

pedig hogy a malomüzemben maradjon-közérdek volt s így a megyei tisztviselők is jóindulatúan elnézték, hogy a rőzsegátat újból megcsináltassa.

A kihallgatott tanúk szerint Magyar Lajosnak senki sem adott utasítást arra, hogy a vadheli időben jéget törjön-sőt határozottan figyelmeztették a vezélyre. Azt, hogy Hengye valóban kért engedélyt az elsodort rőzsegát helyett a törvény előírta gát megépítésére s hogy azt még nem kapta meg, a mérnökszakértők is bizonyították. Hasonlóképpen azt is, hogy a rőzsegát — noha annak újból való felépítése szabálytalanság volt — az előírásoknak megfelelt s hogy ilyen gát ezer és ezer van még az országban.

A kir. ügyész a vádat teljes egészében fenntartotta, hangoztatva, hogy a vádlott gondatlansága megállapítható abból a tényből, hogy engedély hiányában az elsodort rőzsegátat rőzseanyagból újraépítette. Ez a gondatlansága fennforog még akkor is, ha a megyei tisztviselők a gát rőzseből való újraépítését el is nézték. Emberéletről van szó, amiért valakinek felelnie kell.

A védelem felmentést kért, hangoztatva, hogy mulasztás egyedül az elhunyt sértett terbeli, aki — minden utasítás nélkül — akkor jéget, amikor a jégtáblák már veszélyes mértékben egymásra tornyosultak.

A kir. törvényszék a szakértői vélemények és tanvallomások alapján felmentette Hengye Miklóst a vád és következményei alól. A kir. ügyész az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

Átvehetők a mértékutáni lábbelikészítésre és fejelésre szóló utalványok

Értesítem a város közönségét, hogy a folyó évi január és február hónapokban beadott mértékutáni (csináltatott) lábbelire és fejelésre szóló lábbeli igényléseket a bizottság elbírálta. Az elbírált igénylőlapokat a következő sorrendben vehetik át az érdekeltek a Közélemezési Hivatalban:

Folyó hó 24-én, pénteken 8—10-ig 1—2000-ig, 10—12-ig 2001—4000-ig, 12—13-ig 4001—6000-ig, folyó hó 27-én hétfőn 8—10-ig 6001—8000-ig.

Folyó hó 27-én 10—12-ig 8001—10200 számig, 12—14-ig azok, akik a fenti időpontban valamely ok miatt nem tudták átvenni az igénylőlapot.

Azok, akik saját maguk részére váltják ki az igénylőlapokat, kötelesek a személyazonosságukat igazoló okmányokon kívül a Közélemezési Hivatal által kiadott két számot felmutatni, azok pe-

dig, akik mások részére váltják ki az igénylőlapokat, illetőleg az utalványokat, fentiekben kívül kötelesek még két tanuval aláírni, szabályszerű meghatalmazást is magukkal hozni.

Ismételten felhívom az érdekelteket, hogy fenti sorrendet feltétlenül tartsák be, mert a később jövők részére az utalványokat nem szolgáltatja ki a hivatal.

Végül értesítem a város közönségét, hogy talpkialtás nem jött, ezért azok, akik talpigénylést adtak be, az esetleges torlódások elkerülése végett igénylőlapjuk átvétele céljából a Közélemezési Hivatalnál ne jelentkezzenek. Ha a kiadható talpmennyiségre vonatkozó keret megérkezik, az érdekelteket hirdetmény útján fogom értesíteni.

Nagyvárad, 1944. március 22-én.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Kovelnél fokozódtak a szovjet támadásai

A teljesen rommálott Smerinka helységet kiürítették a németek. Cassinónál ismét megtörték az analszász támadások

Dovert lőtte a német nehéz tüzérség

Berlin. (MTL) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távírási Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Gvengébb ellenséges erők támadásai Nikolajevtől északkeletre eredménytelenek maradtak. Az ukránai Bug alsó folyásánál a szovjetsapatokat a hídfőknél elmentő támadásokkal kitisztítottuk, vagy szűkebbre szorítottuk. Az ukránai Bug középső-folyása és a Dnyeszter között Zsmerinkánál voltak erősebb harcok; ezek még tartanak. Légitörök nagy veszteségeket okozott a Dnyeszter felé előnyomuló szovjet gyalogságnak. Szovjet erőket szétvertünk és egy arcvonal hézagait lezártuk. Kovel mellett fokozódott az ellenséges támadások tüze. Itt súlyos harcokban 18 szovjet páncéloszt szétlőttünk vagy megsemmisítettünk és megsemmisítettük azokat a szovjet alakulatokat, amelyek betörték Kovalba. A Pripjettől délre meghúzódtak a bolsevisták ismételt támadásait. A keleti arcvonal többi részéről csak helyi harcivékenységet jelentettek. A keleti szakasz súlyos harcaiban különösen bevált az 502. páncélososztály második százada. Schiller főhadnagy vezetése alatt.

A nettunói hídfőállásban csak csekély felderítő és rohamcsapat-felderítés volt. Cassinónál tegnap is elvérezték az ellenséges támadások a hős védők tüzeiben. Körülzártunk a város mellett ellenséges csapatrészeket. Az ellenség veszteségei mi veszteségünknek sokszorosát teszi.

Március 20-án a déli órákban északamerikai bombázó kötelékek berepültek Németország fölé és terrortámadást intéztek Mannheim, Ludwigshafen és Frankfurt külső negyedei ellen. E támadásoknál, valamint a nyugati légi harcokban és Olaszországban összesen 24 ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg. Néhány ellenséges gép zavarórepülést végzett a Rhur-vidék és Dél-Németország fölött.

Egy német hajókisérlet biztosító járművei megtámadtak brit gyorsnaszádokat. Egyet elsüllyesztettek, a másikat olyan súlyosan eltalálták, hogy elsüllyedésével számolni lehet. Ezzel a Behrens-hajókötélnek 4 nap alatt öt ellenséges naszádot súlyosított el, négy másikat erősen meg rongált.

Nehéz tüzérségünk lőtte a doveri tengerpartot.

Berlin. (MTL) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszáról: A Bug alsó folyásánál a bolsevisták érzhető veszteséget szenvedtek,

amikor megkísérelték a nikolajevi hídfő ellen az előretörést. Szembenka vidékén újabb heves harcokra került sor, amelyek folyamán kedden reggel a teljesen rombadőlt községet a német csapatok kiürítették. Kovelnél és Kovelről délre a bolsevisták nyugati irányban indultak meg. Egy kisebb páncélos csoporttal sikerült is Kovel északi részébe behatolniok, itt azonban megsemmisítettük őket.

A Bug alsó folyásánál végetért az elszakadó mozdulatok egyik szakasza

Berlin. (MTL) A keleti arcvonal legdélibb részén a Bug alsó folyásánál -- mint a Német Távírási Iroda katonai tudósítója írja -- úgy látszik a német elszakadó hadműveletek egyik szakasza végetért. A szovjet súlyos veszteségei mellett a

német elszakadó mozdulatok valószínűleg díszfelvonulásszerű rendben, teljes pontossággal mentek végbe. A németek egész hadianyaggal vonultak be új elhárító területekre a Bugnál

Rossz időjárás akadályozza az itáliai harcokat

Berlin. (MTL) Az itáliai harcokról az Interinf a következőket jelenti: Átmeneti időjárási javulás után ismét nagy esőzés állott be. Az események előterében továbbra is a déli arcvonal harcai állnak. A támadások súlypontjain a németek állásait átmenetileg egy kissé visszavetették, de amikor a csapatok utánuk akartak nyomulni, mindenütt hirtelen erős harccsoportokkal találtak magukat szemben.

Cassinótól északnyugatra egy új-zélandiakból álló harccsoportot bekerítették, a kedre virradó éjsza-

kán kitörést kíséreltek meg, de ezt már csirájában elfojtották.

Róma. (MTL) A Német TI jelenti a Róma ellen szombaton intézett súlyos légitámadásban, végleges megállapítás szerint száznál több ember halt meg. Körülbelül ennyi a sebesültek száma is. A hétfői támadás során különösen megrongálódott a ciszterciák temploma a püspöki palotával együtt, valamint több más templom. A lakosság soraiból huszonhároman haltak meg, harmincan megsebesültek, közöttük Panagni püspök is.

Berlin nem nyilatkozik a délkeleti erőteljesebb háborús erőfeszítésekről

Berlinből jelentik: (MTL) Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: A délkeleten való erőteljesebb háborús erőfeszítésnek a Wilhelmstrasse szóvivője által egy kérdés nyomán hétfőn érintett ügyvet kedden ismét felvetették a külföldi sajtó képviselőinek a birodalmi kül-

ügyminisztériumban tartott sajtótájékoztetésén. Különböző híresztelésekre való utalással kijelentették, hogy a kérdéscsoport részletes taglalásába nem lehet belemenni, amíg bizonyos fejlődési fokozatok le nem zárultak.

A Burma-indiai határ felé nyomulnak a japán és indiai csapatok

Tokió. (MTL) A Domei-iroda jelenti: Bose az Azad Hind ideiglenes kormány legfőbb tanácsadója, kedden este a rádióban beszélt a hindu néphez. Felszólította honfitársait, hogy keljenek fel az ellenség ellen és az Azad Hind mozgalommal egyetértésben siettedék az ellenség pusztulását. A brit elnyomás napjai megszámoltattak.

Tokió. (MTL) A Német TI jelenti:

Japán és indiai nemzeti csapatok március 15-én Homadinnál átkeltek a Chindwin-folyón és jelenleg a Burma indiai határ felé vonulnak előre. Burmai jelentések szerint a japánok Fort-Vite vidékén bevették a Taungzont. A 17. ellenséges hadosztály maradványai súlyos veszteségekkel visszavonultak a Manipur-folyóhoz. A japánok sok foglyot ejtettek. Egyébként Rose -- mint az indiai nemzeti hadsereg főparancsnoka -- kedden felhívást intézett az egész indiai néphez, hogy minden eszközzel vegyen részt a hazája felszabadításáért. India keleti határán most megkezdett küzdelemben.

Zürich. (MTL) Az angol hírszolgálat alábbi külön tudósítást jelent: hogy az alpiri percek közötti újabb négy embert ítélték halálra

és végeztek ki kedden reggel. Mind a négyen Vichy tisztviselői voltak. Kegyelmet kértek, de De Gaulle visszautasította a kérést.

Végetértek a horvát-német gazdasági tárgyalások

Zágráb. (MTL) A Német TI jelenti: A német-horvát gazdasági tárgyalások kedden végetértek. A következő közleményt adták ki: A német és horvát kormány-bizottságok február 7. és március 21-ike között Zágrábban üléseztek hatodszor. A barátságos együttműködés szellemében lefolyt tanácskozásokon teljes egyetértést értek el minden időszerű kérdésben. A jövő gazdasági és áruszállítás ügyében megállapodást kötöttek, melynek értelmében a háborúval járó viszonyok ellenére biztosítják a kölcsönös áruforgalom eddigi terjedelmét. Az árakra vonatkozóan is megállapodást létesítettek, ami a közeli jövőben biztosítja a zavartalan lebonyolítást. Egyidejűen megállapodtak abban, hogy április második felében, Berlinben megbeszélést folytatnak néhány különleges kérdésben.

Minden kőolajforrásra szüksége van az Egyesült Államoknak

Amszterdam. (MTL) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti, Knox tengerészetiügyi miniszter kedden síkra szállt a kormány ama terve mellett, hogy Amerika építsen olajvezetéket Szaud-Arábián keresztül és hozzátette, hogy ő nem hiszi, hogy az amerikai nép önző kőolaj-társaságoktól eltéríteti magát ettől a politikától. Minden új kőolajforrás rendkívül fontos az Egyesült Államok számára.

Veszedeelmes méreteket ölt a Vezuv kitörése

Genf. (MTL) A Német TI jelenti: Kedden délután a Vezuv kitörésének újabb szakasza kezdődött -- jelenti az angol híriroda. A tűzhányóból hatalmas füstfelhők szállnak fel. Az egész hegy és a Nápollal szemben fekvő kikötő el van borítva. Carcola községet már kiürítették. A Vezuv hegyvégi északi lejtőjén San Sebastiano falutól északnyugatra a láva már mindent teljesen szétrombolt.

Amszterdam. (MTL) A Német TI jelenti: Nápolyi jelentés szerint a Vezuv látványosai már két falut eltemettek. Emberéletben nem esett kár.

Cimer és cimfestést

üvegre, badozra, fára **PAIZS J.**
művésziesen, szakszerűen készíti

Mezey Mihály utca 1. sz.

cim és csepfestés

Nagy felháborodást keltett Washingtonban a Badoglio kormány- nak szovjet részről történt elismerése

Moszkva nincs tekintettel szövetségeseire

Isztanbul. (MTI.) Az Interinf jelenté: Török politikai körök Badoglio kormányának a szovjet részéről történt elismerésében újabb bizonyítékát látják annak, hogy a szovjet nincs tekintettel angol és amerikai szövetségeseire és az angol-amerikaiak kénytelenek alkalmazkodni a szovjet tervekhez. Megállapítják továbbá, hogy a szovjet diplomáciai húzásai a földközítengeri befolyás biztosítására közvetlenül érintik a török érdekeket. — Hangoztatják, hogy az a hagyományos feltevés, amely szerint a török tenger-folyosók megnyitása nélkül a Földközi-tengeren való szovjet terjeszkedés lehetetlen. A török politika lehetőleg szilárd magatartást tanúsít minden, a Délkelet-Európa, a Fekete-tenger, a Középkelet és a Földközi-tenger vidékein szerepet játszó kérdésben. E török politika számára a legutóbbi hónapok sok új helyzetet és új szempontokat hoztak.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenté: Londonból jelentik: Mint a *News Chronicle* washingtoni levelezője jelenté, Hull külügyminiszter a sajtótervezetelen igen világosan megmutatta felháborodását, amiért Szófia elismerte a Badoglio kormányt. Világosan látható volt, hogy nemcsak csalódott, hanem bosszus is volt. Hull célzást tett arra, hogy mindazok után a moszkvai ígéretek után legalább meg kellett volna őt

előzetesen kérdezni. Ő nem is gondol arra, hogy most egy diplomáciai képviselő kinevezésével nyilvánosan szintén elismerje a Badoglio-kormányt az új olasz kormányának Hull nyilatkozatának igen erős hatása lesz — folytatja a levelező, — mostani kijelentései ugyanis éles ellentétben áll a Moszkvából való visszatérés után tett derülítő kijelentéseivel.

Isztanbul. (MTI.) A Német TI jelenté: *Jalcsin* képviselő a Taninban ismét foglalkozik anglia háború utáni elgondolásaival. Idézi a *Times*-t, amelyből minden cáfolat ellenére kitűnik, hogy Európát, angol óhajások szerint, befolyások sávjára akarják felosztani. Anglia a Szovjettel szemben nem avatkoznék bele Kelet-Európa ügyeibe. *Jalcsin* szerint mindez nem kelt

Finnország készen áll, hogy megvédelmezze a szabad élethez való jogát

Helsinki. (MTI.) Az Interinf jelenté: A Szovjetunióval lefolyt tárgyalásokról kiadott közleménnyel kapcsolatban az *Uusi Suomi* megállapítja, hogy Finnország számára lehetetlen volt az ultimátumszerű feltételek elfogadása. A finnek továbbra is készen állnak, hogy meg-

védelmehessék emberhez méltó szabad élethez való jogukat. Berlini jelentés szerint a Német Távirati Iroda külügyi tudósítója azt írja, a finn válaszból világosan kiderült, hogy a szovjet feltételek módosításáról szó sincs.

A bolgár nép végig ki fog tartani, bármilyen áldozatokat követeljen a háború

Szófia. (MTI.) A Német TI jelenté: A *Dnes* a kormányának háborús helyzetét vizsgálva kijelenti, hogy kontinensünknek majdnem minden népét érinti valamilyen formában ez a háború. Bármilyen hosszú ideig tartson ez a háború, bármilyen ala-

kot is öltön a jövőben és bármilyen áldozatokat is követeljen Bulgáriától, a bolgár nép végig ki fog tartani. A bolgár nép, amely önként és kényszer nélkül választhatott a szóbajöhető politikai döntések között, tudja, hogy mire hatá-

Pályázati hirdetmény

Kolozs nagyközségénél egy segédjegyzői állásra pályázatot hirdettek. (Lásd Budapesti Közlöny 283—1943. sz.)

A pályázatj kérvényt Kolozs vármegye alispánjához kell címezni. Természetbeni lakás a közögháza épületében biztosítva.

bizalmat a szövetségesek háború utáni terveire vonatkozóan. Az a tény, hogy a kisállamok helyesléséről, vagy együttműködéséről nem beszélnek, azt a benyomást kelti, hogy a kisállamokat „tálatásra kész mártásra tekintik ünnepi lakomára”.

rozza el magát és tudja, hogy miért lépett be a háborúba. Ha ez előtt körülbelül három évvel előttünk is állt a választás; most vagy soha, ma a háború végigküzde Bulgáriára nézve nemcsak a nemzeti becsület kérdése, hanem egyben letkérdés is. Kétségtelen, hogy mint nép és állam, csak akkor maradhatunk fenn továbbra is, ha a háború végéig hűen és szilárdan kitartunk azon a helyen, amelyet 1941 március elsején foglaltunk el.

Szófia. (MTI.) A Bolgár Asszony-szövetség hivatalos lapja szembe fordul a megfélemlítő légitámadásokkal és a következőket írja: A világ minden asszonyának kötelessége, hogy szembeforduljon a mai hadvezetőség módszereivel, amelyek légitámadásokkal ártatlan emberéletet oltanak ki, polgári lakókat semmisítenek meg és évszázados kulturális javakat pusztítanak el. A földkerekség minden asszonyának kötelessége, hogy egyöntudon követelje a polgári lakosság ellen végrehajtott légitámadások megszüntetését. — Világ asszonyai, erőitek megfeszítésével vigyéktek diadalra ezt az eszmét kormányaitoknál és az emberiség áldani fog benneteket — fejezi be cikkét a lap.

Szófia. (MTI.) A bolgár országgyűlés március 21-én délután rendes ülésre összeült.

Milánó. (MTI.) A Német TI jelenté: Giovanni *Presiosi* miniszter, a fajegészségügyi és népesedési politikai intézet elnöke, az *Avantgarde Europa* című most megjelenő hetilap első számában azt követeli, hogy a szabadkőművesség valamennyi volt tagját zárják ki a hadseregből, az állam- és pártszervezetekből.

Madridból jelentik: (MTI.) A sajtó szerint Paraguayban kormányválság van. Az eddigi jelentések szerint *Eslinosa* pénzügyminiszter és *Gross-Brown* nevelésügyi miniszter mondott le.

Halálos ítélet — első-tétítés alatt elkövetett rablásért

A Magyar Országos Tudósító jelenté: A rózatónitellé birdság halálra ítélt *Paul Pál* Ferenc 53 éves, több ízben büntetett, horthelységű, majd első-tétítés ideje alatt kirabolt egy budapesti temizület kirakatár-

Légiveszély esetén mit vigyünk magunkkal az óvóhelyre

Az óvóhely-csomag tartalma — Az ivó és főzővíz tartalékolása —
Világító eszközökről való gondoskodás

Az Országos Légvédelmi Intézet általánosan figyelni a külföldi jól bevált intézkedéseket és ezeket a tapasztalatokat lezűrve hozza a közönség tudomá-
sára.

Mint ismeretes nemrég általános tájékoztatást nyújtott az Intézet az óvóhely-csomag tartalmára vonatkozólag.

Az irányelv az, hogy az óvóhely-csomagban a hajléktalanra vált személy találja meg azokat a legszükségesebb eszközöket: holmikat, iratokat és értékeket, amelyekkel pár napig táplálkozni, pihenni, tisztálkodni és vásárolni tud. Így átvézelhető azt az időt, amíg újból hajlékot talál és ameddig egyéb, idejekorán megmentett ingóságaihoz jut.

Nagyvaga: irattáska, kézitáska, vagy hátizsák.

Óvóhelyre utazóbőröndöt, vagy hasonló, nagyobb darabot nem szabad levinni. Óvóhely-csomagunkba tehát csak a valóban nélkülözhetetlen és feltétlenül szükséges holmikat tegyük.

Tartalma: 1. Iratok, értékek: személyi stb. okmányok, igazolványok, elhelyezkedési, ékezők, készpénz, takarékkönyv, értékpapírok, ingóságok jegyzéke (lettár), levelezéské: néhány levelepapír, boríték, levelezőlap és névlevél. 2. Élelmezés: kenyér, készreállított, csokoládé vagy bacon, konzerv hús, pástétom, stb. 3. Személyes higiénia: szappan, tea-főződoboz, cukor (doboz-

ban), tej, tea, feketekávé hőpalackban, rum, vagy konyak zsebpalackban. 3. Evőeszköz: kés, villa, kanál, konzervnyitó, uti vagy törhetetlen pohár, evőeszköz, vagy kislábas, szalvéta és törülgetőruha. 4. Gyógyszer: sebkötöző csomag, gázecsomag, fájdalomcsillapító (aszpirin stb.), háromszögű kendő, biztosítótű, kinek-kinek a napi szükséges gyógyszere. 5. Mosdóeszközök: hajkefe, fésű, ruhakefe, fogkefe, fogkrém, borotvakészlet, tükör, törülköző, szappan, kölnivíz, WC papír. 6. Világító eszközök: gyertya, gyufa, tartalék zseblámpaelem és izzó. 7. Varróeszközök: tű, cérna, gyűszű, etoppolópamut, olló, gombok, kapcsok stb., pár méter zsineg. 8. Fehérnemű: 1 váltás alsóruha, 2 pár harisnya, pár darab zsebkendő. 9. Ahol kisgyermek van: tejeseveg, pelenka (vagy papirpelenka), puha, meleg kistakaró), a gyermekkoscsit riadókor vigyük le a pincébe és az óvóhely közelében helyezük kézenlélthe, hogy utba ne legyen).

Az emberen: erős ruha (lehetőleg sapkával), erős lábbeli (cipő, vagy csizma), hőszigetelő, erős, lehetőleg bőrkészletű, lá van: gázmaszk, ha nincs: száj- és orr-előkehető ruha.

Az ember magával visz: takaró, ujjatlan, vagy plédet, esőköpenyt, szőnyeg, kispárnát, ecetes olvasóvilágító, képeslapot, könyvet.

A zsebben: zsebkés, óra vagy kar-

óra, zsebvillanylámpa, pénzárca, ongyujtó vagy gyufa, dohány, cigarettatartó, pipa, szemüveg, kulcsok, tolló, toll, ceruza, radír, notesz, bevásárlási könyv, névjegy, ismerősök jegyzéke, személyazonossági igazolvány.

Ivóvíz és főzővíz tartalékolása

Ugyancsak a külföldi tapasztalatok alapján beigazolást nyert, hogy a légitámadások alkalmával előfordulhat a vízvezeték kisebb-nagyobb megrongálása. A lakosság vizellátása ennek következtében nehézségekkel történhetik meg. Ezért idejében gondoskodni kell a lakosság ivóvíz- és főzővíz ellátásáról. Ehhez azonban szükséges a lakosság megértő támogatása és készsége, ami annál indokoltabb, hisz saját maga szükségletének a biztosításáról van szó.

Világításról való gondoskodás

A légitámadás zavarokat idézhet elő a villanyvilágítás szolgáltatásában, ennek szem előtt való tartásával, jól tesszj a város közönsége, hogyha minden háztartás gondoskodik más világítóeszközről (gyertya, olaj, petróleum).

A város polgármestere elvárja, hogy mindenki — már a saját és családja jól felfogott érdekében is — a hirdetésben foglaltaknak: az óvóhely-csomag összeállításáról, az ivóvíz és főzővíz tartalékolásáról, valamint más világító eszközökről idejében gondoskodjék.

Finnország 800 éves harca a szabadságért és függetlenségért

Mire tonit a finn nemzet történelme?

A finn nép körülbelül azóta küzd szabadságáért, amióta a történelmét írja. A 40 ezer fő romantikus országának szabad törzsi szervezetét először a svéd hódítók rombolták szét a XII. század közepén: ekkor Finnország és Karélia svéd gyarmatbirtokok lettek. Később az északi Unióban, amelynek tagjai voltak a svédek, norvégok és a dánok, a svéd hódítók is háttérbe szorultak a rendkívül keménykezű és céltudatos dán hatalmi politikával szemben. A valaháborúk idején Gusztáv Wasa ismét meghódította a svédek számára Finnországot.

Az orosz uralom első támadása Finnország ellen Nagy Péter nevéhez fűződik. Ez a brutális, de rendkívül céltudatos és energikus, sőt bizonyos tekintetben zseniálisnak mondható uralkodó ügynevezett európai politikájának sarkatételévé tette, hogy Oroszország számára nyugati kijáratot biztosítsa. Nagy Péter csapatai 1700-ban megtámadták Narvát, amely akkor svéd erődtény volt. Ezzel kezdetét vette egy húsz évig tartó háború, amely végigpusztított Finnországon, a mai Lettországon és Lengyelországon. Oroszországot egész a Fekete tengerig lázbahozta és végül is a finn Nystadban megkötött békével ért véget. A teljesen kivérezett Svédország elvesztette Karéliát és a balti államokat a Finn-öböltől délre, azonban Finnországot megtarthatta, mert a cár nyugati politikája szempontjából ennek a területnek nem tulajdonított jelentőséget, csak Viipurit tartotta meg. Félévszázaddal később Erzsébet cárnő Saimótól a Ladoga-tóig terjedő területet az orosz birodalomhoz csatolta, de húsz évvel később ez a terület ismét a svédek birtokában volt.

A SZÁZTIZEVES OROSZ URALOM

1809-ben szűnt meg Finnországban a közel 700 évig tartó svéd uralom és kezdődött a 110 évig tartó orosz uralom. Az orosz-svéd háború idején a finn autonómiát egyik radikális csoportja elkészítette az ország elszakadását Svédországtól és még a háború folyamán „önálló” kormányzóságként csatlakoztak a nagy orosz birodalomhoz. I. Sándor cár svájci tanácsadójának, La Harpe ezredesnek a tanácsára rendkívül liberálisan kezelte a finn ügyét. Felvette a finn nagyherrégi címet, felesküdt a finn törvényekre, meghagyta a luteránus finn államvallást. Finnország megtarthatta régi finn és svéd köztisztviselőit, nem vezették be a jobbágyosság intézményét és ötven évre katonamentességet kapott az ország. Sándor cár egész életén át hű maradt fogadalmaihoz, sőt utóda, I. Miklós cár is liberálisan kezelte a finnekkel. II. Sándor cár alatt jelentős gazdasági fellendülés következett be az országban és a korábbi kiváltságokat csak annyiban változtatták meg, hogy évente Finnországnak 5000 katonát kellett kiállítania. Ezzel szemben minden finn férfi és nő megkapta az aktív és passzív választójogot a finn tartománygyűlés megválasztására. A tartománygyűlés hozta az ország törvényeit és nevezte ki a hivatalnokokat és nem volt egyetlen orosz tagja sem.

A finneknek nyújtott szabadságjogok azonban az egész más módszerek szerint kormányzott orosz birodalom lakói között meglehetősen nyugtalanítást keltek. Irók, jegyzők, baloldali poli-

tikusok egyre többet és többet hívatkoztak a finn példára, úgyhogy a cári rendszer jónak látta megnyírbanálni a finnek jogait. Anélkül, hogy a törvényesen változtattak volna, egyre szigorubb és egyre keményebb politikai módszereket kezdtek alkalmazni a finn néppel szemben is. II. Miklós cár alatt kezdődött Finnországban az erőszakos oroszítás, s most aztán évek alatt elvárják mindent pótolni amit hitük szerint egy évszázad alatt elmulasztottak. Orosz hivatalnokok, tanácskészenedők árasztották el Finnországot, napirinden voltak a politikai perek, a cári titkos rendőrség, a hírhedt Ochraua a finn hazafiak körében szedte aldozatait.

A finnek körében az erőszakos módszerek ellenállást váltottak ki és az egész finn hivatalnokai kar elhatározta, hogy egyetlen cári rendeletet sem hajt végre. Ezzel kezdődött Finnország történetének egyik legnehezebb, de leghősiesebb korszaka. A példás fegyelmel és önfeláldozással végrehajtott passzív ellenállás korszaka. Ezerszámra buccolták el a finn értelmiségi vezetőket Szibériába.

AZ ÖNÁLLÓ FINNORSZÁG

A finnek aktív ellenállására az első világháború idején került sor, amikor 1916-ban megalakult a német hadsereg kötelékében az első finn önkéntes légió. 1917 novemberében Finnországban kitört a nemzeti forradalom. A finnek először a királyság mellett döntöttek és 1918 november 9-én az akkor csak jobboldali pártokból álló parlament királlyá választotta Károly Frigyes herceget. A királyság azonban nem tudott berendezkedni, mert közben a baloldali pártok, főleg a szociáldemokraták nagyon megerősödtek az országban és az ősi alkotmányos formáikhoz ragaszkodó kis nép csak olyan alkotmányos döntést volt hajlandó elfogadni, amelyet szentesített a parlament. Így történt aztán, hogy 1919 június 20-án egy olyan parlamentben, amelynek nagy többségét alkották a szociáldemokraták, kikiáltották a köztársaságot. A háború a vörös Oroszországgal ekkor még nem ért véget, bár helys nehézségei következtében hamarosan olyan helyzetbe került a moszkvai kormány, hogy békés úton igyekezett elintézni szomszédaival valamennyi vitás kérdést. Így 1920 októberében létrejött a vörös Oroszország és Finnország között az első béke. Lenin azonban soha nem nyugodott bele egészen az így kialakult helyzetbe, mert hiszen Leningrádtól mindössze 28 kilométernyire volt a finn határ. Azóta is leste az alkalmat Oroszországot, amikor a finn határt a maga javára megjavíthatja.

A finnek mindig tudták, hogy mit jelent számukra az orosz szomszédság és hogy milyen törekvések töltik el a moszkvai politikát Finnország irányát

ban. Már 1914-ben megmondta Per Eviud Svinhufvud, a finnek nem régióban elhunyt nagy államférfia: „Oroszországnak szuronyai vannak, de a mi oldalunkon áll az igazság. Meg vagyok győződve arról, hogy ha a szuronyokra épített hatalom ideig-óráig erőnek is látszik, sohasem lehet tartós. Ha a mi jogrendünket meg is semmisítenék, népünket semmiféle erőszakrendszer nem lesz képes megtörni, mert egy nép ereje saját erényeitől, saját életrevalóságától függ.”

PAASIKIVI SZEREPE ÉS A MAI FINN-OROSZ ELLENTÉT

A mai Finnország legérdekesebb alakja minden bizonnyal Paasikivi, akinek nevét már az első finn orosz béketárgyalások alkalmával megtanulta a világ. Gazdaságpolitikus, a Kansalis-Osakebank igazgatója és a finn külkereskedelmi hivatal vezetője. Mint a vezető koalíciós párt egyik letekintélyesebb személyisége, jelentős szerepet játszott Finnország politikai életében is, arány-

lag fiatalon lett államtanácsos, miniszter és miniszterelnök. Később Svédországban képviselte hazáját. Már a cárizmus idején több kereskedelmi tárgyaláson vett részt Moszkvában, később a Kerenszky kormány idején, majd a szovjet kormánnyal szemben is mindig ő képviselte hazája érdekeit az orosz-finn tárgyalásokon. Az 1940-es téli háború után is ő utazott Moszkvába, hogy aláírja a békét az oroszokkal, a békekötés után pedig Finnország moszkvai követe lett. Meg is maradt hivatalában egészen addig, amíg Finnország a németek oldalán újból fegyvert nem ragadott, hogy visszazerezze elveszített területeit.

Paasikivit egyes lapok, mint orosz barátot emlegetik, ez természetesen a legteljesebből sem felel meg a valóságnak. Paasikivit az orosz rendszertől és attól a szellemtől, amely Moszkvában uralkodik, egy világ választja el. Paasikivi polgári beállítottságú, gazdasági szakember: értékeli a realitásokat, de a jog alapjáról nem hajlandó letérni. Amikor 1940-ben Moszkvában tárgyalt, figyelmeztette az oroszokat, hogy annak idején Nagy Péter cár a nyitási helyzetben a Finnországtól elvett területekért 2 millió aranytallér kártérítést fizetett a finneknek. Molotov erre azt felelte, hogy talán forduljanak most is Nagy Péter cárhoz a finnek.

A Magyar Általános Hitelbank multévi pénztárforgalma 16.7 milliárd pengő

A Magyar Általános Hitelbank igazgatója 1944. március 8-án dr. Fabinyi Tihamér m. kir. titkos tanácsos, elnök-vezérigazgató elnöklete alatt tartott ülésében megállapította az 1943. üzletév mérlegét. A kimutatott nyereség 15.479.135 pengő, szemben az előző évi 12.468.806 pengővel.

Az igazgatóság a folyó hó 18-ra egybehívott közgyűlésnek javasolni fogja részvényenként az előző évvel azonos 2 P osztalék fizetését, továbbá a tartalékalapoknak 3.650.000 P-vel, a nyug-

díj- és jöletli alapoknak 6.711.000 P-vel való javadalmazását, a fennmaradó 2.126.373 P-re nézve pedig azt fogja indítványozni, hogy az az 1944. üzletév számlájára vitessék elő.

A bank pénztári forgalma az előző évi 10.3 milliárd P-ről az 1943. üzletévben 16.7 milliárd P-re, a folyóévről 37.4 milliárd P-re nőtt. Az intézetnél elhelyezett betétállomány a tavalyi 435 millió P-vel szemben 622.9 millió P-re szaporodott.

Csodakályhát talált fel egy kishegyesi kőműves

A mai háborús időkben, amikor a tüzelőanyag beszerzése nagy nehézségekbe ütközik és a takarékoság is előtérbe kerül, nagy jelentőségű az a találmány, amelyet egy kishegyesi kőműves készített. Tóth Péter dolgozott ki. Olyan tüzelőanyag szerkesztett, amely egyszerűen fűt, főz és süt és beépítés folytán víztartályában 120 liter víz is melegíthető, melyben négy-öt tagu család megfürdülhetik. A tüzelőanyag minden elképzelhető fűtőanyaggal lehet tüzelni.

A tüzelőanyag tetszészerűen nagyszámban készül el, előállítására nem kerül sokba, úgyhogy a szegényebb családok is elke-

szíthetik. A tüzelőanyag fogyasztása igen csekély, mivel elmes készülék a meglegt teljesen kihasználja.

A kályha alakú tüzhely tetszetős és burorhoz hasonló, még a szobának is díszére válik. Teljesen szagtalan, vízzel mosható. A kályha alján üreg van, amely lezárható és benne egy napra való tüzelőanyag elraktározható. Találnak melegsége pusztán kézzel kiállható. A melegt szabályozni lehet. A kályha alsó, középső és felső részében erősebb lemezből készített hőterjesztő van. Ezzel a hő kiterjedése is szabályozható.

Tóth Péter bemutatta találmányát a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara előtt, ahol teljesen korszerűnek s alkalmazhatónak találták. A budapesti szabadalmi bíróság már bejegyezte a találmányt.

Roosevelt beteg. Lisszabonból jelentetik: (MTB) Washingtoni jelentés szerint Roosevelt útkára bejelentette, hogy az elmők náthában szenved és orvosi utasításra nem hagyhatja el a Fehérházaiban lévő lakását.

Blóz Zoltán ékszerész, órák

Szent László utca 3. szám

bevéltja,
hecsereji

Ekszerét

készíti,
invitia

Márkás svájci órák

Óratok, virághossz karkötő izléses előállítás mülhelyemben

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
3 óra 12.40 P.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Készletet nem adunk vissza.

Világnézetű előadások az Ameri-
nában. Az Americana bibari corpora-
tioja a Katolikus Kör előadói körében
március 24-én délután 6 órai kezdettel
kezdte meg második félévi előadás-
sorozatát, vita-délutánok keretében. Ame-
lyen dr. Német Imre m. kir. rendőr-
fogalmazó tart előadást. Előadásának
címe: A család. A vitadélutánt hozzá-
csatolások követik. Az előadás a ren-
dezőség szívesen látja az Ameriánás
rendi tagokon kívül vendégeket is.

ASSZONYOK, LEÁNYOK, LELKI-
GYAKORLATA. Március 23-án, csütör-
tökön reggel 7 órakor kezdődik meg a
várad katolikus asszonyok és leányok
nagybőjti lelkigyakorlata az olasz-
i Szentlélek plébániatemplomban. Három
napon keresztül: 23-24-25-én reggel
7 és este 6 órakor az olasz templom-
ban lesznek a szentbeszéd, délutánon-
ként 4-5-ig pedig a prem. gimnázium
nagytermében.

A besorozott levették beosztá-
sánál figyelembe kell venni szak-
kiképzésüket. A hivatalos lap
vasárnapi számában megjelent ren-
dellet módosítja és kiegészíti a
honvédelemről szóló 1939. évi II.
tc. végrehajtási utasítását. A rende-
let szerint a besorozott levették be-
osztásánál és a beosztás iránt való
kérelmük elbírálásánál figyelembe
kell venni a rendszeres kiképzésü-
ket és minősítésüket, valamint eset-
leges szakkiképzésüket. Evégből a
járás (városi, budapesti kerületi)
leveteparancsnokságok a besoro-
zott levettekéről minden év július
15-ig megküldik a területileg illeté-
kes honvédkiegészítő parancsnok-
ságnak a levette fejlődési és eset-
leges szakkiképzési tőzslapját. —
Azokat a levetteket, akik rádió,
távbeszélő, híradó, ejtőernyős, re-
pülő stb. kiképzésben részesültek, a
megfelelő fegyvernemhez (csapat-
hoz) kell beosztani.

Debrecen segélyt szavazott meg Tóth
Árpád, a nagy magyar költő édesany-
jának. Debrecen város törvényhatósá-
ga kiegyűlésén egyhangú lelkesedéssel
állandó egélyt szavaztak meg néhai
nagy fia, Tóth Árpád költő édesanyja
állandó támogatására. A város vezetősé-
ge így is kifejezésre öhajtja iuttat-
ni tisztelétét és nagyrabecsülését ko-
rán elhunyt nagy fia édesanyja iránt.

Török-magyar gazdasági tárgyalások
kezdődtek. Ankarából jelentik: (MTI)
A báró perényi Lukács György vezetősé-
se alatt álló magyar gazdasági bizottság,
új magyar-török kereskedelmi szerződés
megkötése végett kedden reggel Ankarába érkezett és érintke-
zésbe lépett az illetékes hatóságokkal.
Délután megkezdtek a tárgyalásokat.

Újabb földrengés Bulgáriában. Szó-
fiából jelentik: (MTI) Március 19-én
Szófiában újabb, ugynevezett második
földrengés volt, amelynek központi-
pontja Szófiától 100 km-re volt. Kétszáz
háromezer ember élt a földrengés hely-
síkéről. Kétszáz ember megsebesült,
nem érkezett jelentés.

Csak szállítási igazolvánnyal
lehet fát szállítani. A m. kir.
Közlekedésiügyi Miniszter úr 193.100/
1944. sz. rendelete alapján értesít-
tem a város közönségét, hogy an-
rított tűzifát közforgalmú vasutak,
hajózási, valamint fuvarozási vállala-
latok csak a 155.000/1943 P. M. sz.
rendeletben megállapított szállítási
igazolvánnyal szállíthatnak. Soós
sk. polgármester.

HELYREIGAZÍTÁS. A legutóbbi
népmozgalmi közleményünk házassági
rovatában az első helyen szerepel
Plachy Poroszlay Károly postaigazgató
házassága Jeszenák Máriával. Félreér-
tés elkerülése végett az anyakönyvi hi-
vataltól kapott felvilágosítás alapján
közöljük, hogy a postaigazgató ur ház-
asságkötése nem most történt, hanem
1906 február 19-én a nagysárosi római
katolikus plébániatemplomban. Az anya-
könyvi hivatal házassági rovatába most
csak azért került a házassága, mert a
postaigazgató ur Plachy nevet Porosz-
lay-ra változtatta és a belügyminiszté-
rium megküldötte a névváltozásról szóló
iratot az anyakönyvi hivatalhoz, hogy
jegyezzék be a házassági anyakönyvbe.

El kell számolni a kenyérgyegyekkel.
Ertesítem azon fűszer és vegyke-
kedőket, akik cukor és liszt elárusítás-
ra nincsenek kijelölve, azonban kenyé-
ret árúsítanak, hogy kenyérgyegyek el-
számolása végett a Közlekedésiügyi Hi-
vatal 2. számú szobájában a következő
sorrendben jelentkezzenek: folyó hó
23-án, csütörtökön A-L betűvel kezdő-
dő nevek, folyó hó 24-én, pénteken
K-Zs betűvel kezdődő nevek. Nagy-
várad, 1944. március 22-én, Dr. Soós,
s. k. polgármester.

A Pécsi Egyetemi Kisebbségi Intézet
folyóiratának, a Kisebbségi Körlelve-
nek márciusi száma elsőnek Lahmann
György cikkét közli a magyarországi
nemzetiségi iskolaügy történetéről,
Prokopy Imre a hazai szerb nemzetiség
történetét ismerteti, Muszty László a
baranyai szórványmagyar néphagyomá-
ny köréből ír értekezést. A határo-
kon túl élő magyarság helyzetének is-
mertetése, könyvzemle egészíti ki az
anyagot.

Csütörtökön és pénteken üzemszünet
a Rimanóczy fürdőben. A Rimanóczy-
fürdő vezetője közli, hogy ezen a héten
kivételesen csütörtökön és pénteken a
fürdőben mind a kádfürdő, mind a
gőzfürdő üzemszünetet tart. Szombaton
a hölgyek részére, vasárnap pedig a
férfiak részére reggel 6 órától kezdve
a fürdő rendelkezésre áll.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék
ARTA butorüzlet, Pannonina épület,
Bethlen István-utca 2.

NÉPMISSZIÓ SZÉKELYHIDON. Március 12-19. között valóságos
„kegyelmi hét” volt a székelyhídi
római kat. Egyházközségben. A köz-
kedvelt lazariszt tartományi főnök:
P. Szedenik Nándor vezette a nép-
missziót. Minden este 7 órai kezdé-
tel szentbeszéd volt, amelynél a hí-
vek apraja-nagyja jelen volt. A
missziós páter oly hatásosan ok-
tatta a híveket, hogy a misszió alatt
már szerdától kezdve siettek fér-
fiak és nők egyaránt az Ur Jézus
lábához, a gyóntatószékbe. Híven
Ferenc esperes-páterünk szerint
Székelyhídon lelkikben ilyen gaz-
dag misszió már rég nem volt! Ezt
bizonyította egyáltalán a szentáldo-
zás nagy száma is. A misszió vé-
gére a főnök így beszélt: „Mégto-
vább kívánjuk, hogy a kat. hitvesek a kat.
férfi egyesületért minden áldozatot
meghozzanak.”

BUTOR színeset MEZEI-től

Háló, kombinált és előszobák. Szabadság-utca 12. (Szacsav utca 48.)

Békéscsaba szobrot állít Munkácsy
Mihálynak. Munkácsy Mihályt Béké-
csabához igen ezoros kapcsolatok kö-
tik. A magyar festőművész gyermek-
korában itt töltötte tinéseiét. Arra kor-
már világhíres festő volt, akkor em
feledkezett meg a városról; mindig ma-
szodik hazájának tartotta. A város nem
is feledkezett meg sohasem fiáról:
márványtáblával jelölték meg azt a
házat, amelyben élt és dolgozott, utcát
is neveztek el róla és az egyik cserkész-
csapat is az ő nevét viseli. Most a ju-
bileum alkalmából a város elhatározta,
hogy szobrot emel Munkácsy Mihály-
nak s erre a célra azonnal 5000 pengőt
meg is szavazott.

2012-1944. szám.

ARVERESI HIRDETMEY
A székelyhídi kir. járásbírószag 1943.
évi 1693. sz. végzése alapján Kósa De-
zso javára 1130 P és jár. erejéig fogva-
natosított végrehajtás alkalmával le-
foglalt és 1100 P-re értékelt kerékpar-
és zeákok a nagyvárad kir. járásbíró-
szag 1944. Pk. 10407. sz. végzése folytán
Nagyváradon, Hunyadi János-u. 2. sz.
alatt 1944. évi április hó 14. napján
délután 13 órakor megtartandó nyilva-
nos bírói árverésen a legtöbbet igéro-
nek közpénzfizetés mellett eladandók.
Nagyvárad, 1944. év március hó 19.
TÖRÖK ANTAL,
kir. bír. végrehajtó.

A német iskolaügy fejlődése Romániában az első világháború óta

(Stud) 1911 előtt német iskolák a
Regátban csak egy-két nagyobb város-
ban működtek. Nagyrománia megalakulása-
kor olyan területek kerültek román
fennhatóság alá, amelyeknek is-
kolaviszonyai jelentősen eltértek a re-
gátiaknál többnyire fejlettebbek vol-
tak.

Igy Bukovinában is, amelyet az osz-
trák nemzetiségi politika mintaszertü
kulturterületének tekintettek süllyedés
következett a román éra kezdetén. A
cernovitz egyetemet romanizálták, az
államosított iskolák közül csak a cser-
novitz gimnáziumban és 20 népiszkolá-
ban folyt részben németnyelvű tanítás.
úgy hogy számos német közseg maradt
minden német anyanyelvű oktatás nél-
kül. Némi javulás csak a 30-as évek-
ben mutatkozott, az 1940. évi bécsi
nemzetiségi egyezmény jótékony hatá-
sát az iskolaügyek terén a bukovinai
németek, beszarabiai néptarsaikhoz
hasonlóan a közbejött hazatelepítés
miatt már nem élvezhették.

Beszarabiban hasonló fejlődés mel-
lett 1920 után majdnem száz német is-
kolát romanizáltak 1930 után 1 gim-
náziumban és 1 tanítóképzőben folyha-
tott németnyelvű oktatás. Dobrudzsa-
ban sok nehézség árán csak német
magániskolák működtek.

Az államfordulat után a románok az
erdélyi német iskolákkal is éreztették
haragjukat és a bajok csak a népcso-
port jogállásának 1930-es intézményes
biztosítása után küszöbölődtek ki: az-
óta az iskolafenntartás költségeiről a
népcsoport gondoskodik tagjaira kive-
tett adókkal. 1930-ban Erdélyben 8 fő,
3 algimnázium, 1-1 tanító, illetve ta-
nítónépképzőintézet továbbá 11 felső és
254 népiszkola volt német jellegű. Ös-
szes számuk viszonylagos emelkedése
az erdélyi nemesség kulturális igényei-
nek és népi öntudatának emelkedésére
vezethető vissza.

A Bánságban és Szatmár környékén
1918 után a román állam is becsitett
nemzetiségi politikai szempontok fi-
zetsémbetételével német tanintézetek
még pedig 5 polgári iskolát, 1 bi-
cumot és 1 kereskedelmi. A katolikus
egyház felöljár — 64 nép- 7 polgári, 1
középiskola, 1-1 háztartási, mezőgaz-
dasági leánytanítóképző, tanító és ta-

nitónépképző — tovább fejlődhetek. —
Legszembetűnőbb a szatmári német is-
kolafejlesztés állami támogatása volt,
amely az 1926. évi egyetlen német is-
kola helyén néhány év alatt 20 népis-
kola és 1 gimnázium megnyitását tette
lehetővé.

A romániai német iskolaügyek egy-
égesítésére irányuló törekvések együtt
haladtak a jelenlegi háborút megelőző
években a népcsoport nemzetiszocialis-
ta szervezkedésével. A helyvederéj dön-
tést kísérő jegyzőkönyv, konstitúcióva
a népcsoport közjogi jogi személyisé-
gét, önkormányzatot adott neki iskola-
ügyekben is és a román államot az
igényelt iskolák átengedésére kötele-
te. Hasonlóképpen az iskolafenntartás
egyházakat.

A népcsoport iskolái egyenjogúak és
egyenrangúak az állami iskolákkal,
amelyek egy tekintet alá esnek. Ön-
kormányzatukat csak a nemzetnevelési
miniszter ellenőrzési joga korlátozza,
különben tantervüket maguk állapít-
ják meg és határozzák meg a tanítan-
do idegen nyelveket; ezek között az ál-
lamnyelvet a népiszkola 3. osztályától
feléle oktatják.

Az így tervszerűen kiépített román-
iai német iskolaszervezete ma 650-
nél több iskola tartozik, 1750 tantervvel
és 60.000 tanulóval. Ezek közül 9 felső,
20 középiskola és tanítóképzőintézet.

Dettai Miklós

Most elent meg:

Dr. Eröss Alfréd
összeállításában:

Egyház és élet

erdélyi katolikus évkönyv.

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok
kiadóhivatalánál.

Szolgáltatás gyógyszertarak:

II. CSOPORT:

ARANYASZ gyógyszertár, Szt. László tér 6. (M. Kain E.) 25-74.
 FEHER KERESZT gyógyszertár Rákóczi-u. 2. (Pakala Gy.) 14-46.
 SZENT LÁSZLÓ gyógyszertár, Szent István-tér 1. (K. Hegedüs L.) 19-29
 MEGVALTO gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 55. (Németh L.) 32-81.

Hatósági árak a piacon

Gyümölcsfélék (közepes felhozatal): 1 kg. alma 2.—6 pengő, 1 kg. dió héjon 6—7, dióbél 28—30 pengő.

Zöldségfélék (közepes felhozatal): 1 kg. burgonya 0.30—33, szárazbab 0.98—1.18, répa 0.40, borsó 1.—, hagyma 0.20—30, cékla 0.30—60, 1 drb káposzta 0.60—80, 1 kg. sóska 8.—10, olasz 1.20—1.40, savanyu káposzta 0.94, petrezselyem 0.51, 1 drb kalarabé 0.20—60, zeller 0.10—40, hagyma zöld csomó 0.24—30, 1 drb retek 0.20—40, 1 kg. spenót 5.—6, 1 drb torma 0.10—0.40.

Élőállatok (közepes felhozatal): 1 drb szarvasmarha kg. 2.20, fejős tehén 900—2200, szopós borjú kg. 2.10, kismalac 86—90, igásló 400—2400, parádéslo 2400—3500.

Tejtermékek (gyenge felhozatal): 1 liter tej 0.52, 1 kg. vaj 10.—20, juhtúró 5.80, tehéntúró 1.76, tejfel 2.20, sajt 4.20.

Kenyer: 1 kg. egységes 0.58.

Szárnyasok (gyenge felhozatal): 1 pár I. o. csirke kg. 5.—, II. o. 4.60, sovány liba 4.80, pulyka 4.20—4.80, sovány ruca 4.70, 1 drb tojás 0.24, kg. 4.50.

Husarak: 1 kg. marhahus 5.10, disznóhús 5.—, növendékmarha 4.50, juhhús 5.10, bivalyhus 4.70, zsiradék 5.60, tepertő 5.60.

Halfélék (gyenge felhozatal): 1 kg. sulyu ponty 8.—9, 1 kg. köröshal 3.50—6 pengő.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 23.
Budapest I.

8.35 Hanglemezek.
 10.15 Szórakoztató zene.
 11.15 A Folyamok fuvószenekara.
 11.40 Külföldi híradó.
 12.05 Róosz Emil szalonzenekarának műsorából.
 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt hajtársi rádiószolgálat.
 14.00 Séta Operettországban.
 15.00 A rádiózenekar műsorából.
 15.30 Dr. Nosz Gyula előadása.
 16.15 Veress Károly cigányzenekara.
 17.00 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
 17.25 A Vitézi Rend Zrínyi Csoportjának műsora.
 18.00 Felkay Aurél előadása.
 18.15 Részlet a Filharmoniai Társaság február 18-i hangversenyéből.
 18.25 Magyar hárfá — magyar lant.
 19.00 Ol' pere mulva felmegy a függöny. A közvetítést vezeti Baróti Géza.
 20.05 Pataky Kálmán énekel.
 20.55 A honfoglalásról beszél dr. Györfly György.
 21.10 Magyar zeneszerzők felőrája.
 22.10 Szórakoztató zene.
 23.20 A modern zene kedvelőinek.

Budapest II.

13.00 Francia nyelvtanítás.
 19.30 Szabó Ilonka énekel.
 19.55 Dr. Kerekes György előadása.
 20.30 Palásty Marcell előadása.
 21.15 Dányi Pál cigányzenekara.
 21.40 A rádió hangversenydobogóján.

Csikólegeltetési akció Bihar megyében

A Bihar megyei Gazdasági Egyesület létenyészeti szakosztálya a nagylétei legeltetési társulattal kötött szerződés alapján f. év május hó 1-én kezdte meg az első téli és nyári legeltetést Nagylétán.

Legeltetésre egyelőre 100 csikót vesz fel a létenyészeti szakosztály. Leválasztott kortól három éves korig. Elsősorban a piroskönyves kancák, másodsorban az akciós kancák, harmadsorban az előjegyzett kancák csikóit veszik fel. A felvétel jelentkezés sorrendjében történik, a bejelentéseket a létenyészeti szakosztályhoz kell beküldeni Nagyvárad, Sál Ferenc-utca 9. szám alá, április hó 15-ig.

A felvételt egy bizottság fogamatosítja Nagylétán, hol szigorú vizsgálatnak vetik alá a csikók: ügy egészségügyi, mint tenyésztési érték szempontjából. Már azért is, hogy egy értéktelenebb csikó ne foglalja el, egy értékesebb helyét. Előnyben részesülnek a kanca csikók a heréltekkel szemben. Csődör csikók ki vannak zárva.

A csikók téli és nyári tartásban részesülnek és pedig napi két kilogramm zabot, 5 kg. elsőosztályú szénát kapnak, kivéve a korai nyári időszakot, mikor a legelő bőven nyújt táplálékot. A csikók állandó felügyelet, orvosi ellenőrzés alatt állanak, pataápolásban, edzésben részesülnek. Az istálló tágas, egészséges épület, 120 katasztrális hold bekerített kifutóval. A legeltetési társulat állandóan gondoskodik a bő almozásról.

A csikókért darabonként és évenként 400 pengő legeltetési bért kell fizetni a gazdáknak és pedig 200 pengőt május hó 1-én, 200 pengőt október hó 1-én, a szakosztály által kiküldött esek utján.

A bejelentés alkalmával a szakosztály kéri a csikók pontos leírását, korát és nemét bejelenteni, minden egyes csikó külön elbírálásban részesül és értékelve lesz.

Minden errevonatkozó ügyben a szakosztály igazgatósága kimerítő felvilágosítással szolgál.

SPORT

Vasárnap a Tisza ellen játszik bajnokit a NAC

(Nagyvárad.) Mint a tegnapi számunkban jeleztük, a rendkívüli állapotokra való tekintettel, elmaradnak a vasárnapra kitűzött nemzetközi labdarúgó találkozók. A válogatott mérkőzések horvátországi vonalán a NAC 8 játékosal lett volna érdekelve, így az első csapat barátságos mérkőzést sem köthetett le vasárnapra. A megváltozott helyzettel azonban úgy alakult a dolog, hogy a tavaszi forduló utolsó mérkőzését hozzá előre és így a felszabadult vasárnapon is bajnoki mérkőzéseket tervez a szövetség. Hivatalosan még mindig nem jött értesítés a döntésről, a zöld-fehérek azonban erre nem várnak, hanem tegnap már komoly erőnléti edzést tartottak, ami teljesen a Tisza elleni készülődés jegyében folyt le.

A mérkőzésről Ónody szolgálata, Deményi pedig üzleti ügyei miatt volt távol. A gyakorlat főként labdajátékokból állt: labdavezetés, passzolás, két kiskapuzás és a nagykapura is hosszú ideig idő-

vődöztek a fiúk. Meg is jegyezték az egyik szurkoló:

— Már csak az a kívánságom a csapattól, hogy a mérkőzéseken is ilyen bombákat erresszenek az ellenfél kapujára, mint amilyenekkel most Vécsey kapuját ostromolták.

Edzés után beszélgettünk Rónay Ferenc edzővel:

— Nagyszerű időben, jó kis mozgást végeztünk ma délután — mondotta. — Most kizárólag labdával folyt minden gyakorlat, különösen nagy súlyt helyeztem a kapulövésekre. Hogy mi lesz a vasárnapi program, arra még nincs semmi hivatalos utasítás. Egyet tudunk csak biztosan, hogy Zágrábban nem megyünk, mi azért úgy készülünk, hogy vasárnap idehaza játszunk a szegedi Tiszával. Sérült hálstenek nincs, Barna is csatasorba állt már így a legközelebbi mérkőzésre koránt sem lesznek olyan összeállítási gondjaink, mint a legutóbbi két mérkőzésen volt.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleménye:

A színházi előadások a beügyminiszteri rendelet értelmében a további intézkedésig szünetelnek.

Ha az előadások megtarthatók lesznek, a színház igazgatósága hírlapok és külön röplapok útján értesíti a n. é. közönséget.

Az elmaradott előadások jegyeit a színházi pénztárnál kérjük visszaváltani délelőtt 11—1-ig, mert azok más előadásra nem érvényesek és így érvényüket veszítik.

Esetleges heti műsor:

Csütörtök este fél 7 órakor: Az első.

Péntek este fél hét órakor: Az első.

Szombaton délután egynegyed 4 órakor: Fekete Péter.

Szombaton este fél 7 órakor: Az első.

Vasárnap délután 3 órakor: Egy boldog pesti nyár.

Vasárnap este fél 7 órakor: Cili baba.

Hétfő este fél 7 órakor: Kossuth bemutató bérlet.

APRÓHIRDETESEK

Adás-vétel

Eladó sürgősen magánháza nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28—74. 728

JÓKARBAN levő 4 kerekű kézikocsit megvételre keresünk. Ajánlatot Szent László-nyomda, Szilágyi Dezső-u. 5. alá kérünk. 777

Alma kórházak, cukrázok részére olcsón beszerzhető. Szacsavay-utca 17. pincében. 620

Kombinált és hálószobák, konyhák, rekamierek. Verő asztalosnál Kapucinus-u. 11. 719

Teljesen jókarban levő fehér konyhabutor eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

30 darab kétéves ürü és 20 darab anya merinói birka, bárányul eladó. Erköbökut, Bádony-lanya. 797

Keszthelyi Zoltán-utca 109. sz. ház eladó. 793

Eladó központban háromszobás, parkettezett, öszkomfortos magánház. Ertekezés: Arany János-u. 19. 795

Kályha fűtőszén Papp lakatosnál kapható. Baross-u. és Nagypiac-tér sarok. 789

Varrógépet bármilyen állapotban, magas arban veszek Kies Béláné, Kossuth-utca 3. Telefon 27—88. 131

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű fertőzést 38 évi gyakorlati vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 913

Paragazzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutoras, Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

Kéziszövessel nőiszövet és sál szövését vállalom. Tóth Jánosné, törvényesek, magánlakás. 757

Varrógépjavitás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznel, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30. 798

Gyümölcsfák, rózsatövek, futónövények, örökzöldek, Viktória kertészetben, Balassa-tér. 796

Ültetnivaló rózsaburgonya kapható az állami internátusban, Csengeri-utca 4. 798

Állást nyec

15—16 éves leány felvételt tanulónak a Szent László-nyomdában, Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

18 évet betöltött, számolni tudó nőket kalauznói állásra felvez a Nagyvárad Városi Vasut, Jelentkezés a Nagyvárad Városi Vasut Üzletigazgatóságánál, Sánc-utca 34. sz. alatt, reggel 8—9 óra között. 792

Gépirónót alkalmaz a városi népművelési titkári hivatal havi 180 P emelkedő fizetéssel. Személyi adatokat 6 iskolai végzettséget feltüntetési ajánlatok Népművelési Bizottság Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 12. címre küldendők. 794

Főzni tudó mindenest felvezek jegyzői házhoz vidékre 100 pengő díjával. Érdeklődni Pósa Lajos-utca 16. 788

Kereskedelmi érzékkel bíró érettségizett, jó családból való, lehetőleg nyelvet beszélő, intelligens keresztény tisztviselő keres helyi nagyvállalat. Ajánlatokat Curriculum vitae-vel „Tehetség érvényesül” jellegre kiadóra, 787

Oktatás

Olasz, latin nyelv tanítását vállalom. Esetleg kezdőknek angol, német nyelvet is tanítok. Cim a kiadóban. 707

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felelős igazgató: Dr. Paál Árpád
 A kiadásért felelős igazgató: Dr. Virág Jeromos

Készült a Szent László-nyomda r. t. hőrforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.